

Обдарованість і талант – це наслідок праці. Іноді – просто титанічної!

Віктор Радчук

Вже традиційно одразу після завершення чергового навчального року у Романові проводять святкове дійство «Обдарованість року».

Це вкрай потрібний захід, аби громада насправді знала своїх найталановитіших (а значить – найпрацьовитіших) дітей, які упродовж року гідно представляли Романівщину на всеукраїнських олімпіадах, конкурсах МАН (Малої академії наук), мистецьких фестивалях, спортивних змаганнях та патріотичних акціях. Вони здобули десятки дипломів переможців і призерів, продемонструвавши високий рівень знань, креативності, наполегливості, сили духу та виявили справжні риси громадянської позиції.

Цього річ у вівторок, 9 червня, у Романівській територіальній громаді відбулося чергове і традиційне свято «Обдарованість Романівщини-2026». Це яскрава подія, яка об'єднала найкращих учнів, їхніх педагогів та батьків, щоб відзначити досягнення талановитої молоді громади за 2025–2026 навчальний рік. Слід зауважити, що сьогодні Романів і Романівська селищна рада має не такий вже й великий перелік подій, коли випадає нагода вшанувати когось із земляків за звитяжну працю, творчі здобутки, невтомний пошук юних талантів. Тому «Обдарованість року» має право і усі шанси стати найвеличнішим святом Романівської громади.

Річ у тім, що обдарованість, талант, неординарні успіхи та звершення є свідченням пошани у громаді праці, уміння і бажання плекати неординарні здібності у дітвори та юнацтва. Не секрет, що у Романові подібні урочистості вміють гарно організувати, а потім

ще й мистецьки досконало провести. Без сумніву свято «Обдарованість року» об'єднує не лише дітей та їхніх наставників-педагогів, які доклали неабияких зу-

силь задля досягнення успіхів і здобутків. У цьому ж ряду мають бути і родини, які виховали переможців, чемпіонів, лауреатів та дипломантів.

Отже, свято «Обдарованість Романівщини» має винятково всенародний характер, адже успіхи та здобутки шкільної та учнівської молоді служать переконливим аргументом для тих, хто не знає, не розуміє чи сповна не усвідомлює рівня сили та могутності справжнього потенціалу Романівської громади.

А він, як виявляється, грандіозно і титанічно великий. Достатньо відвідати саме святкове дійство, що проходило у залі Романівського будинку культури, аби переконатися у тому, наскільки всебічно обда-

Імені Павла Садурського:
у Денишах пройшов
чемпіонат-меморіал

с. 4

РЕФОРМА СТАРШОЇ ШКОЛИ: ОСНОВНІ ЕТАПИ

А якщо реформу
поставлять на паузу?

с. 3

Ще раз про землю
як джерело достатку громади

с. 2

рованими, із видатними задатками можуть є наші діти, наші юні таланти, наші переможці олімпіад і чемпіони. Чи не найперше запитання, яке так чи інакше виникає після проведення таких урочистостей, стосується проблеми кадрового резерву і розвитку Романова і Романівщини як території достатку, успіху і безумовно оптимістичної перспективи.

Насправді свято «Обдарованість року» має стати не просто окремим днем вшанування відмінників навчання та їхніх вчителів-наставників, а могутнім стимулом і поштовхом нових і реальних успіхів, звершень, миру та яскравого майбутнього нашої Романівщини!

Джерело фото:
Твій Романів

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 68,00 грн,
на 3 місяці - 164,00 грн,
на 6 місяців - 308,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Ще раз про землю як джерело достатку громади

Віктор Першко

Минулої п'ятниці, 12 червня, у Романові відбулася справді визначна подія.

На зібранні людей за присутності майже сотні осіб у сесійному залі Романівської селищної ради розглядалося питання ефективного використання головного ресурсу Романівської територіальної громади. Мова йшла про ефективність використання земельних площ сільськогосподарського призначення. Якщо міркувати згідно з правилами елементарної логіки, то наче ж і все зрозуміло – усі люди, що обробляють землю і мають від того певну користь, мають платити певні податки. Великі агропідприємства (агрофірми, КСП, агропідприємства і т. п.) згідно з чинним законодавством виплачують орендну плату власнику земельної ділянки.

Таку ж практику розрахунків із власниками землі використовують і фермери. Є ще одна категорія працівників, які одноосібно обробляють не лише власні паї, але й землю своїх родичів (братів, сватів, кумів і т. п.). Але усі вище наведені відмінності з точки зору, хто і як використовує земельні ділянки, не мали б жодної ваги, якби у всіх випадках за користування землею сплачувалися відповідні податкові кошти. Якщо бути гранично уважним і намагатися отримати максимально можливі податкові внески від використання землі, то існує так зване мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ), яке повинен сплатити кожен власник земельного паю чи будь-якої іншої ділянки землі сільськогосподарського призначення. Цікаво і дуже важливо зрозуміти, що жодних пільг щодо сплати мінімального податкового зобов'язання за землю немає. Тобто будь-хто (пенсіонер, людина працездатного віку, інвалід будь-

якої групи) мають сплатити МПЗ. Безумовно, МПЗ не платять ті власники земельних ділянок, які офіційно здають землю в оренду. Тоді кошти, які має сплачувати власник у вигляді МПЗ, сплачує орендар. Ще одна важлива деталь, яку мають знати власники земельних ділянок, стосується обов'язковості сплати МПЗ, навіть якщо земля не обробляється.

Під час наради у залі Романівської селищної ради були присутніми не лише працівники усіх відділів, служб Романівської селищної ради, які займаються питаннями бюджетної політики у громаді, які відповідають за правильність та ефективність користування земельними ресурсами громади, але й чиновники ГУ ДПС (Державної податкової служби) у Житомирській області. На нараду прибув і заступник керівника Чуднівської окружної прокуратури. Серйозність постановки питання про обов'язковість платежів за землю, про необхідність укладання договорів, які власники земельних ділянок мають реєструвати у реєстрі речових прав, відчувалася ВСІМА учасниками наради. Про

це свідчила тиша граничної уваги, з якою присутні у залі люди ловили кожне слово, яке лунало із трибуни залу селищної ради. Це відчувалося і тоді, коли із залу посипалися запитання. Слід зауважити, що на усі поставлені запитання організатори наради дали доволі розлогі і зрозумілі відповіді.

Якщо коротко підсумувати головне завдання, яке стояло перед учасниками наради, то йшлося про легалізацію використання усіх ділянок сільськогосподарського призначення у Романівській громаді.

За словами виконуючого обов'язки Романівського селищного голови Юрія Чумаченка, земля і земельні ділянки сільськогосподарського призначення є головним ресурсом громади і повнота та ефективність використання такого ресурсу впливає на показники наповнення бюджету громади. Під час наради наводилися безпосередні кількісні, цифрові, статистичні показники

стосовно того, скільки жителів Романівської селищної ради мають сплачувати вищезначене МПЗ. Це майже тисяча осіб. Більше семи тисяч романівчан платять земельний податок, а тому дисципліна та обов'язковість таких платежів має цілком конкретні бюджетні показники. Йдеться про 3, 4, 5 і більше мільйонів гривень за рік, які бюджет Романівської громади отримує не сповна, із запізненням, через процедуру надходження податкової вимоги та нагадування про погашення заборгованості. І такі гроші, за словами очільника Романівської селищної ради, на дорозі не валиються. Підхід – правильний, бо настають часи, коли кожна гривню треба рахувати, заощаджувати, а ще важливіше – шукати можливість додаткового заробітку і збільшення надходжень до місцевого бюджету.

Скажімо так: нарада, яка відбулася 12 червня, стала черговим етапом активізації роботи із необхідності стимулювання повноти сплати податкових платежів за землю. Упродовж місяця має бути проведена певна звірка стосовно того, скільки коштів і хто із власників ділянок сільськогосподарського призначення не сплатив. Цілком можливі уточнення, корективи, конкретні умови та зауваження для кожного, хто звернеться з приводу важливого для громади питання.

Ну а далі своє слово скажуть податківці, які постійно і незалежно від діяльності чиновників місцевої влади свою роботу виконують. Слід зауважити, що дуже важливе значення має позиція депутатського корпусу Романівської селищної ради. Адже одна справа турбуватися про те, як використовуються кошти громади у сфері культури, освіти, спорту чи охорони здоров'я, але куди важливіше тримати у полі зору депутатської уваги процес наповнення додатковими коштами бюджету селищної ради. Вряди-годи такі питання варто було б порушувати під час сесій селищної ради. І це питання не лише до її очільників, але й до кожного чиновника, посадовця, старости і т. п. Зрештою, величезне значення має те, наскільки інформація про нараду від 12 червня із залу Романівської селищної ради дійде до розуміння усіх жителів громади. Адже висновок про те, що гроші треба заробляти, розвиваючи економіку, бізнес і залучаючи інвестора на територію Романівщини, – дуже правильний. Але так само важливо не втрачати, не легковажити, не проходити повз невикористаного резерву. Хоча б яким невеликим, дрібязковим чи другорядним його не називали б. Гроші, фінанси, доходи складаються із копійок, з яких можна мати мільйони. І час для цього вже настав.

Діти й молодь – у фокусі найбільшої уваги

Наталія Рисіч

Про подію, що відбулася 8 і 9 червня 2026-го року у місті Івано-Франківську.

Тут проходив дводенний тренінг із дуже цікавою назвою «Трансформація бюджетного процесу на місцевому рівні: від управління витратами до досягнення результатів з урахуванням потреб дітей та молоді». У його роботі взяла участь і начальниця фінансового відділу Романівської селищної ради Наталія Горобець. Загалом вражає тематика тренінгу, бо бюджетування із фокусом уваги на проблеми дітей та молоді – це доволі нова і молода для українських фінансистів тема. За словами Н. А. Горобець, у ході

тренінгу вона не лише суттєво поглибила власне розуміння середньострокового бюджетного планування із посиленням спроможності планування потреби дітей і молоді у прогнозі бюджету, але й поділилася із колегами з усієї України власним досвідом

та методами роботи за означеними напрямками. Навчання в Івано-Франківську організовано і проведено Міністерством фінансів України та представництвом ЮНІСЕФ України за підтримки уряду Німеччини та Німецького банку розвитку (KfW).

Важливо звернути увагу ще на декілька обставин цієї події. Перше і найголовніше – фахівці Романівської селищної ради намагаються тримати руку на пульсі усіх новацій фінансово-бюджетного процесу в Україні. Для цього важливо постійно і системно

навчатися. Для цього потрібно не лише бажання, але й відчуття обов'язку стосовно нових викликів перед Україною і зокрема перед кожною її громадою.

Кого у Романові може зацікавити інформація, якою збагатила свій професійний багаж начальниця фінансового відділу? Якщо коротко, то фактично усіх працівників селищної ради, які опікуються життям дітвори та молоді громади. Особливу цікавість до тематики тренінгу мали б виявити члени молодіжної ради при Романівській селищній раді, оскільки саме діти та молодь є головним сегментом уваги міжнародного співтовариства до проблематики українського життя. Ще один висновок, про який треба зауважити обов'язково, – за нинішніх подій, у морі постійних трансформацій і змін варто стежити за змінами і навчатися новому. Це, мабуть, найголовніше!

А якщо реформу поставлять на паузу?

Віктор Радчук

Трохи несподівано, неочікувано і навіть сенсаційно освітанські справи в Україні опинилися на дуже складному повороті суспільного життя.

Якщо простіше, після війни, хроніки військового забарвлення і звісток про руйнації після ракетно-шахедних атак ситуація в освіті викликає в українців найбільше занепокоєння. Ще б пак: нинішні дев'ятикласники і десятикласники зависли у польоті невизначеності стосовно своєї подальшої навчальної траєкторії. Куди йти у десятій чи в одинадцятій класі – це для сотень юнаків та дівчат Романівщини виявилось напрочуд складним запитанням. Власне, як і для десятків тисяч їхніх однолітків із усієї України.

Річ у тім, що реформа старшої школи із запровадженням із 2027-го року розподілу дев'ятикласників між академічними та професійними ліцеями сьогодні виявляє низку показників цілковитої декларативності та неготовності. Тому у кулуарах Верховної Ради України ходять чутки про відтермінування реформи принаймні на рік (тобто на 1 вересня 2028-го року). Якщо додати інформацію про ймовірну відставку освітянського міністра Оксена Лісового, яку активно пропують і поширюють соціальні мережі, то зрозуміло, що кейс освіти і науки в Україні завмирає на точці невизначеності і вкрай неприємного для освіти руху на місці. Для нинішніх десятикласників це добре, бо вони (в разі відтермінування реформи старшої школи) навчатимуться в 11-му, випускному класі свого нинішнього ліцею, якого поки що ніхто не реформує до статусу гімназії. Вочевидь і дев'ятикласники, які цього

РЕФОРМА СТАРШОЇ ШКОЛИ: ОСНОВНІ ЕТАПИ

літа не обрали варіант навчання у професійному ліцеї чи фаховому коледжі, із 1 вересня 2026-го року продовжуватимуть навчання у своїх ліцеях Романівської громади. Тобто занепокоєння батьків, а в деяких випадках – напади тривоги у цілих селах з приводу того, що дітям доведеться їздити на навчання за 30 кілометрів, відкладається на рік. Наголошуємо, що такі очікування панують в Україні у зв'язку із тим, що галузеве Міністерство освіти та науки не може чи не спроможне відповісти на низку питань щодо підготовки реформи старшої школи із 1 вересня 2027-го року.

Звісно, про відмову від реформи ніхто мови не веде. Логіка ситуації, що складається на наших очах, говорить про те, що пілотні ліцеї, які розпочнуть свою діяльність із 1 вересня 2026-го року (наприклад ліцей академічного типу у Мирополі), працюватимуть за алгоритмами навчання в 10, 11 та 12-му класах. Хоча й тут детальної

інформації Міністерство освіти і науки ще не поширювало. Тиша і пауза у питанні продовження чи відтермінування реформаторських процесів у старшій школі в Україні має бути порушена вже до кінця червня 2026-го року. Це крайній термін, якого чекають сотні тисяч українських сімей, діти з яких опинилися в умовах досі небаченої невизначеності.

Між тим якраз на 24 червня 2026-го року у Романові призначена сесія Романівської селищної ради, де депутати будуть розглядати питання щодо підготовки у громаді процесу створення академічного ліцею профільного типу. Зверніть увагу – раніше депутати ухвалювали план реорганізації навчальних закладів у громаді, згідно з яким академічний ліцей із профільним навчанням мав постати у селі Романівці. Обидва рішення селищної ради стосовно перспективи створення академічного ліцею у Романівці потрапили під розгляд суду,

і поки що питання про створення академічного ліцею у Романівській громаді зависло у повітрі. Варіант розвитку ситуації на фоні нинішніх подій в Україні декілька.

Перший варіант – створення академічного ліцею у Романівці залишається єдиним варіантом реалістичної перспективи створення ліцею у межах Романівської громади. Якщо Міністерство освіти чи Верховна Рада України відтермінують реформу старшої школи із 2027-го року (на 2028-й), то у Романівській громаді додається рік додаткового часу для кращої підготовки до відкриття академічного ліцею у Романівці.

Інший варіант зі створенням академічного ліцею у Романові (!) можливий лише за умов відтермінування реформи старшої школи хоча б до 1 вересня 2028-го року. Таким чином, у місцевій владі залишається час для пошуку у РОМАНОВІ (!) належного приміщення для розміщення у ньому

24-27-ми навчальних кабінетів, яких потребуватиме академічний ліцей із профільним навчанням. Можливий варіант побудови (додатково) нового корпусу нинішнього Романівського ліцею № 1, якщо громада віднайде хоча б 25-30 мільйонів гривень для будівельних робіт основного циклу. Як варіант фееерично-фантастичний – звернення до Кабміну і паралельно до керівництва МВС України з проханням передачі для потреб створення академічного приміщення колишнього Романівського райвідділу внутрішніх справ. Але ці процеси мають бути напрочуд динамічними, однозначно дієвими і вже упродовж пів року принести реальні результати.

В іншому варіанті, якщо парламент України, який сьогодні переживає не найкращі часи своєї ялово-анемічної діяльності, не визначиться із чіткими перспективами реформування старшої школи в Україні, ситуація у Романівській селищній раді залишатиметься гнітюче-песимістичною. Альтернатива створенню академічного ліцею у Романівці станом на сьогодні лише одна – академічного ліцею із профільним навчанням у Романівській селищній раді не буде зовсім. До речі, багато громад Житомирщини після детального вивчення ситуації та обставин створення академічних ліцеїв відмовилися від такої перспективи як утопічно-нереалістичної. Але це громади, які мають гарне сполучення і розташовані на відстані 25-30 кілометрів від великих міст (Житомир, Звягель, Коростень, Малин, Бердичів). У випадку із Романівською громадою академічний ліцей із профільним навчанням на теренах громади був би і міг би стати важливою освітянською установою, яка мала б стратегічне значення для подальшого розвитку Романівщини загалом. В іншому випадку перспектива має дуже невтішний вигляд. Але про це – трохи згодом!

Сезон відпусток: як і де відпочиватимуть українці

Цьогорічний сезон відпусток уже в розпалі, й туроператори фіксують стрімке зростання попиту на подорожі.

Українці стали більш завбачливими у бронюванні готелів, а їхні вимоги до якості сервісу – як вдома, так і за кордоном – помітно зросли. Як саме змінилися відпочинкові тренди цього літа, з'ясував Центр громадського моніторингу та контролю.

Планування відпочинку

Українці змінили ставлення до раннього бронювання житла, йдеться в дослідженні, проведеному «Ribas Hotels Group». За даними готельної мережі, якщо минулоріч українці резервували собі місця за 44 дні, то цього сезону такий показник зріс до 62 днів. Також дослідження показало, що зросла тривалість відпочинку. Якщо у 2025 році гості зупинялися у готелях в середньому на 3,1 ночі, то цього літа вони залишалися вже на 3,8 ночі. Представники «Ribas» вважають, що подібні зміни пов'язані з прагненням українців отримати довший і більш повноцінний відпочинок.

Не планують поїздок цього літа лише 7,5% учасників дослідження. Близько 70% респондентів розглядають відпочинок в Україні. Решта – планують вирушити за кордон. Найпопулярнішими напрямками в нашій країні залишаються Одеса та узбережжя, які розглядають 69,8% опитаних, а також Карпати – їх обирають 52,8% респондентів. Водночас цікавлять українців і нові напрямки: йдеться про локації на Закарпатті, Волині, Черкащині та в інших місцях, де є доступ до природи та умовна безпека.

Вимоги до відпусток

Українці змінили своє ставлення до умов відпочинку, зазначають у «Ribas».

Так, базовою вимогою стала безпека. Напряму її називають критерієм відбору лише 1,9% опитаних. Водночас для 45% респондентів проблеми з безпекою можуть стати бар'єром для поїздки. «Попит на внутрішній туризм є, але він уже не пробає випадковості. Перемагають не ті, хто просто має локацію, а ті, хто може дати гостю зрозумілий продукт: комфорт, сервіс, відновлення, безпеку і відчуття, що поїздка справді варта своїх грошей», – зауважує власник компанії Артур Лупашко. За його словами, українці порівнюють рівень сервісу під час свого перебування у вітчизняних готелях з досвідом відпочинку за кордоном. Мають готовність витратити, але очікують якості.

Однією з найбільш затребуваних послуг цього літа є відновлення. Додатковими сервісами SPA у готелях мережі користуються на 44% більше клієнтів, ніж торік. І це попри зростання цін на такі послуги в середньому на третину.

Тури за кордон

Цього року вирушити на відпочинок планують ще більше українців, ніж минулоріч. Зокрема, у компанії «Join UP!» прогнозують у 2026 році пів мільйона закордонних туристів. Це на десять

тисяч більше, ніж минулоріч. І водночас вдвічі менше, ніж у 2021 році – до початку повномасштабного вторгнення.

Російська агресія має вплив не лише на спроможність українців відпочивати, а й на напрямки, які обирають наші співгромадяни. «Для тих, хто прагне мінімізувати перетини [з росіянами], ми рекомендуємо обирати, наприклад, Сіде в Туреччині, Марса-Алам та Ель-Аламейн в Єгипті, які історично орієнтовані на німецьких та італійських мандрівників», – йдеться у коментарі компанії «Join UP!» виданню «NV». Також туроператори наголошують, що громадян країни-агресорки буде мало на напрямках, з якими у росіян відсутнє чартерне сполучення. Йдеться, зокрема, про Грецію і Туніс.

Особливістю цьогорічного відпочинку за кордоном стало глобальне зростання цін на авіаквитки. Пов'язано воно зі світовою паливною кризою. В компанії «Join UP!» розповідають, що вартість перельотів зросла на 10-20%. Втім, попри ціни, все більше українців обирають долати значну частину шляху саме цим видом транспорту. Зокрема, за даними видання «Главком», найбільш популярними транспортними хабами залишаються Кишинів, Жешув, Бухарест та Варшава.

А якщо профорієнтація – це детальний план найближчого майбуття?

Віктор Першко

Не секрет: робота із профорієнтації є давньою традицією діяльності наших шкіл, гімназій, ліцеїв, училищ і т. п.

Як тільки до свого завершення наближається черговий навчальний рік, так у середовищі старшокласників, передовсім у випускних класах нинішніх ліцеїв, розгортається робота із ознайомлення із навчальними закладами, які запрошують випускників шкіл чи ліцеїв для продовження навчання і здобуття професії. Так от, трохи більше як тиждень тому у Романові провели масштабний **форум успішної практики профорієнтаційної роботи**. Для участі у його проведенні разом із освітянами долучилися представники влади, бізнесу і зокрема банківсько-фінансового сектору економіки України.

Головне питання форуму – як покращити профорієнтаційну роботу, а якщо ще конкретніше – як допомогти дітям свідомо обирати майбутню професію. Говорили про реальні етапи, кроки, конкретні заходи із профорієнтаційної роботи, аби профорієнтація стала привабливою та доступною для розуміння кожною дитиною, яка вже у старших класах мала б розпочинати підготовку до походу із самостійне життя.

Цьогоріч у межах національного пілотування профорієнтаційного та просвітницького проекту DECIDE у Романові спромоглися створити PROF HUB ROMANIV – такий собі інформаційний центр (хаб), де діти зможуть отримувати практичні навички, проходити професійні проби та знайомитися із реальними потребами професійного потенціалу Романівської громади. Для участі у форумі долучилися партнери профорієнтаційного хабу з числа підприємств, установ та організацій, які працюють на території Романівської селищної ради. До актового залу Романівського ліцею № 1, де проходив форум, прийшли представники СФГ «Едельвейс» (Наталія Турбовська). Любов Фагоцист уповноважена була представляти одну із найбільших і наймогутніших установ Романівщини – КНП «Романівська лікарня», а Інна Мовчан була представницею ФОП «Туроча». Звісно ж, робота профорієнтаційного форуму не могла

обійтися без участі представників фінансово-банківського сектору, зокрема керівника Романівського відділення АТ КБ «ПриватБанк» Ірини Акінчиць. Житомирський обласний центр зайнятості представляла у Романові начальниця відділу профорієнтації управління організації надання послуг Вікторія Прус, яка провела змістовно цікавий тренінг та надала низку дієвих консультацій молоді для майбутнього професійного самовизначення. Звісно ж, подібний захід із профорієнтації у Романові не обминула своєю увагою і Людмила Бондар – кар'єрний радник відділу працевлаштування Житомирської філії Центру зайнятості у Романові.

Хтозна наскільки дієвим поштовхом для профорієнтаційної роботи виявиться сам форум, який продемонстрував численні варіанти профорієнтації на теренах Романівської селищної ради. Так само вимагає уточнення і продовження процес профорієн-

таційної діяльності у середовищі Романівської громади. Адже наскільки важливо прорахувати, спрогнозувати, обґрунтувати і ОПРИЛЮДНИТИ на загал усієї громади інформацію щодо потреб професій у масштабах громади упродовж найближчих 10-15-ти років. Наприклад, як можна подолати цифрову безграмотність старших вікових груп населення Романівської територіальної громади? Які потуги (ресурси) для цього будуть потрібні? І про найголовніше: а скільки працівників відповідної кваліфікації потрібні будуть для цифровізації території та населених пунктів Романівської громади вже у наступні 5-7 років? У Романові (як у більшості громад Житомирщини) відчутно кульгає питання побутового та сервісно-побутового обслуговування населення.

Для виправлення ситуації, а тим паче для подальшого розвитку сервісів потрібен належний кадровий ресурс. Таке ж питання виникає і стосовно ветлікарів для фермерства та особистих селянських господарств, кількість яких може збільшитись вже на початку повоєнного періоду відбудови України. Вже не перший рік говориться про те, що Романівська громада має потужний туристичний (музейно-краєзнавчий і відпочинково-рекреаційний) потенціал. А ось який кадровий ресурс знадобиться, аби цей потенціал матеріалізувати і втілити в життя хоча б у перспективі найближчого десятиліття, варто поррахувати і відповідним чином орієнтувати на професійне на-

вчання конкретну кількість осіб із числа учнів ліцеїв Романівщини. Ось у чому полягає предметно-конкретна ефективність профорієнтаційної діяльності вже зараз.

Громада має знати стратегію свого розвитку, яка має бути розроблена із огляду на конкретні перспективи розвитку її території. Відтак стереотипи поведінкового мислення місцевого населення можна буде суттєво змінити. Адже вислів про те, що робитиме у Романові випускник факультету програмування та айт-ішних технологій, сьогодні для Романова лунає як вирок, але вже за 5-7 років потреба у фахівцях «айт-ішного» напряму у Романівській громаді вимірюватиметься шнайменше десятком фахівців. А чим і як їх можна буде привабити, на яких умовах запрошувати? Якби нинішня профорієнтаційна діяльність враховувала такі і подібні перспективи економіки Романівської громади, то кадрового голоду на момент періоду 2030-2035 років можна було б і не допустити. І навпаки, завдяки стратегічному прогнозуванню, згідно з відповідними програмами і заходами із профорієнтації, громада могла мати вигляд цілком підготовленої і перспективної. Тому увага до профорієнтації не лише юнацтва та молоді, але й середовища старших груп населення громади має стати важливою, системною і змістовно значимою сферою реальної діяльності Романівської селищної ради вже сьогодні. І це вже не побажання чи мрія, а дедалі очевидніша аксіома важкого для нас сьогодні.

Імені Павла Садурського: у Денишах пройшов чемпіонат-меморіал

Віктор Єрофеев

Чотири дні, від 11 по 14 червня, у добре відомому лісовому урочищі поблизу села Дениші відбувся 66-й чемпіонат Житомирської області зі спортивного (пішохідного) туризму серед учнівської молоді.

Чемпіонат відтепер матиме статус меморіалу, приуроченого пам'яті Павла Володимировича Садурського – легендарного тренера зі спортивного туризму та спортивного орієнтування, вчителя фізичної культури, улюбленця Романівської громади, який два десятиліття працював із учнівською молоддю Романівського району і Романівської громади. У вересні минулого року Павло Володимирович загинув у боях із рашистським агресором.

У змаганнях згідно з програмою змагань чемпіонату області зі спортивного туризму взяла участь команда Романівської селищної ради «Оптиміст», сформована з учнів Романівського ліцею

№ 1 під керівництвом тренера **Віктора Володимировича Бовсунівського**. У перший змагальний день романівські «оптимісти» здобули третє особисто-командне місце, а представник команди Михайло Кравець здобув бронзову медаль в особистих змаганнях серед юнаків.

Другий змагальний день приніс романівській команді третє місце у змаганнях серед команд та беззаперечну перемогу у конкурсі «Природа і фантазія».

Загалом з доробком в 11 бронзових медалей романівські «оптимісти» посіли третє загальнокомандне місце. Команда «Оптиміст» виступала на чемпіонаті біля Денишів у такому складі: Олександра Драган (капі-

тан команди), Михайло Кравець, Наталія Драган, Ольга Глазунова, Іларія Крижанівська, Марія Кусківська, Дарина Хом'як, Іван Кусківський та Денис Яремчук. Значимо ще одну особливість – романівська команда за підбором учасників чемпіонату була наймолодшою, а Марія Кусківська та Ольга Глазунова виявилися наймолодшими спортсменками – учасницями чемпіонату.

Чемпіонат Житомирщини зі спортивного туризму стане традиційним змаганням серед найкращих команд Житомирщини, який приурочується до вшанування пам'яті П. В. Садурського. До речі, його колега-тренер із Радомисля Антон Ніколаєв із початком масованого вторгнен-

ня рашистів в Україну також пішов добровольцем на фронт і у тому 2022-му році загинув. Вже від осені 2023-го року на Житомирщині його пам'ять вшановують проведенням змагань зі спортивного туризму на кубок А. Ніколаєва. Слід згадати ще одного професійного тренера і

несамовитого ентузіаста занять зі спортивного орієнтування та спортивного туризму – житомирця Віталія Сахненка, який із початком широкомасштабного вторгнення агресора в Україну також пішов захищати свободу та незалежність нашої країни.

Головний матч першого кола відбудеться у Коростені. Отже – субота, 20 червня!

Віктор Єрофеев

У середовищі наших співгромадян і досі можна почути зневажливе ставлення щодо футболу.

Найчастіше лунають слова про те, що у людей війна і горе, а вони граються у м'яча. Це доволі популярне у народі звинувачення проти футболу насправді кульгає на всі ноги. Футбол є захопленням дівчорі, юнаків, чоловіків і навіть людей цілком вже дорослого віку, тому проведення змагань є важливим фактором гармонізації сучасного життя. Дуже нелегкого, часто із трагічними новинами та повідомленнями. Але захопленням футболу, проведенням футбольних матчів і турнірів є адекватною відповіддю українського суспільства на підступи ворога, на випробування найтяжчими ударами. Тож ми й надалі продовжимо знайомити нашого читача із футбольними новинами суто місцевого масштабу. Тим паче, що усі глобальні футбольні події самі по собі створюють певний перелік подій, за якими стежать сотні тисяч українців.

Ідеться, звісно ж, про черговий мундіаль (чемпіонат світу), що проходить далеко від європейського континенту. Вже перші матчі світової першості подарували нашим землякам – вболівальникам футболу чимало новин і сенсацій. Адже, наприклад, хто із вболівальників Житомира, Романова чи Чуднова звертав раніше увагу на збірну Кюрасао, яка у своєму першому матчі чемпіонату поступилася збірній Німеччині. Тепер географія футболу буде значно розширена і збагачена в очах багатьох людей світу. І в цьому також полягає неабияке пізнавально-культурне значення футболу, який давно вважається носієм миру, гуманізму та прогресу.

Ну а тепер про наш футбол, про чемпіонати Житомирської області та чемпіонати Житомирського та інших районів області. Чемпіон Житомирщини кількох минулих років романівський ФК «VIVAD» черговий, п'ятий, тур обласної першості проводить у Бердичеві, зустрічаючись із місцевим ФК «Бердичів». Бердичівляни сьогодні не є фаворитами чемпіонату, хоча ще три-чотири роки тому бердичівський колектив міг підставити підніжку будь-якому супернику із будь-якого куточка нашої області. Але минулорічна невдача, коли ФК «Бердичів» не зміг навіть посісти звичне для себе місце у трійці призерів чемпіонату Житомирщини, певним чином послабила позиції одного із найшанованіших центрів футболу Житомирської області. У теперішньому чемпіонаті бердичівляни вже поступилися на своєму стадіоні одному із фаворитів чемпіонату (ФК «Коростень/Агро-Нива»), а тепер у матчі із чемпіоном області бердичівляни все ж таки прагнуть продемонструвати свою колишню велич. Тому ФК «VIVAD», готуючись до поєдинку у Бердичеві, прекрасно розумів мотивацію господарів стадіону і готувався до складного поєдинку. Звісно ж, бердичівляни також віддавали собі звіт у тому, що романівський клуб має гарний склад виконавців, більшість із яких перебувають якраз у оптимальній спортивній формі. Але сподівання на фактор власного поля, де

завжди на трибунах присутній дванадцятий гравець, залишав футболістам ФК «Бердичів» шанси зіграти із чемпіоном хоча б вничю. Власне кажучи, господарі поля були близькими до поставленої мети. Лише один раз ФК «VIVAD» зумів вразити ворота господарів, і сталося це футбольне «диво» на 31-й хвилині першого тайму. Гості повели в рахунку, але бердичівські футболісти прагнули за будь-яку ціну все ж таки відквитати пропущений м'яч і досягти хоча б мінімально сприйняттого результату. Проте захист романівчан діяв безпомилково і надійно. Матч так і завершився із мінімальною перевагою гостей (1:0), а це означає, що ФК «VIVAD» продовжує очолювати турнірну таблицю чемпіонату Житомирської області. Щоправда, якраз у той же день головний суперник «VIVADa» вчинив розгром в Овручі, позбиткувавшись над місцевим «Поліссям» (8:1), і за показником кращої різниці між забитими і пропущеними голами якраз клуб із Коростеня опиняється на вершині турнірної таблиці. У романівчан такі ж максимальні досягнення (перемоги у всіх матчах), і лише очна зустріч між «VIVADом» і футболістами Коростеня розставить усі крапки над «і» у першому колі чемпіонату. Вона відбудеться у Коростені вже найближчої суботи, 20 червня. Годі говорити про значення цієї гри, бо якраз гра у Коростені може відповісти якщо

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ
Чемпіонат Житомирського району
ГАРАНТ-С ЗОНА Житомир belok.ua

№	КОМАНДА	І	В	Н	П	Г	О
1	«А.ТОМ» (Висока Піч)	4	4	0	0	15:5	12
2	ФК «Гарант-С» (Житомир)	4	3	0	1	20:6	9
3	СК «Керамік» (Баранівка)	4	2	0	2	15:18	6
4	ФК Березівська ТГ	4	1	0	3	11:17	3
5	ФК «Миропіль»	4	0	0	4	5:20	0

не на всі, то щонайменше на значну частину питань цього річної короткої першості Житомирщини із футболу. Тож чекаємо суботи і бажаємо нашим футболістам ФК «VIVAD» вдалої гри, реалізації гольових моментів, переможного результату і удачі.

Ще один турнір, чемпіонат Житомирського району, за участі п'яти футбольних колективів привертає увагу вболівальників. Головна сенсація тут відбулася майже декаду тому, коли футбольний клуб «А.ТОМ» із Високої Печі обіграв фаворита чемпіонату – «Гарант-С» із Житомира. Тепер команда із Високої Печі посідає першу стрічку турнірної таблиці, і питання у тому, чи зможе той же «Гарант-С» виправити ситуацію і наздогнати «А.ТОМ». Інші три колективи помітно поступаються лідерам першості Житомирського району. Хоча «Керамік» із Баранівки може дати бій і «А.ТОМ», і тим паче – команді «Гарант-С». Але баранівська команда виступає не так стабільно, і сподіватись на те, що «Керамік» втрутиться у розподіл найвищих нагород чемпіонату, не доводиться. Хоча третю сходинку баранівська команда за собою, схоже, зарезервувала. Ну а явним

аутсайдером чемпіонату Житомирського району є ФК «Миропіль». Миропільчани намагаються прогресувати прямо на очах і вже в ході чемпіонату, хоча змагалися на рівних із клубами, які залучають до своїх складів дуже досвідчених футболістів, вихованці суто миропільського футболу поки що не можуть. Але затишності і бажання грати у футбол миропільчанам не позичати. Навіть у момент паузи, що наступила після завершення першого кола чемпіонату Житомирського району, ФК «Миропіль» їде до Звягеля, аби позмагатися із місцевим фаворитом – ФК «Смолка». До речі, «Смолка» досі лідирує у чемпіонаті Звягельського району, хоча зовсім нещодавно звягельчани взяли та й програли із рахунком 0:1 другій команді тамтешнього чемпіонату – «Урагану» із села Жатківки (Корецька громада, Рівненщина). Про футбольне життя у Коростенському районі нам нагадав розіграш кубка району, володарем якого стала команда «Прикордонник». До речі, досі невідомий колектив, який поки що гучних перемог на обласному рівні не здобував. Але початок є, і далі, як кажуть, БУДЕ! На це і сподіваємось!

Між стартадами і чемпіонатами важливо обрати професійну стежину у житті

Віктор Єрофеев

У Романові вже звикли до повідомлень про високі досягнення місцевих спортсменів-легкоатлетів, які серйозно і ґрунтовно освоїли п'єдестали пошани всеукраїнських змагань і тепер націлились на показники європейського масштабу.

Саме під таким кутом зору розглядаються досягнення Анни Рудик, яка упродовж двох тижнів посідала спочатку (30 травня) перше, а трохи згодом (12 червня) третє місце за підсумками проведення стартів чемпіонату України. 9 червня 2026 року Аня Рудик була удостоєна честі бути

Джерело фото: Твій Романів

нагородженою у середовищі номінантів «Обдарованість Романівщини-2026». Відтепер наша спортсменка і майстриня спор-

тивної ходи спробує поліпшити свій результат на дистанції, яка вже за місяць буде конкурентною на першості Європи

серед юніорів. Тому Анна Рудик зараз в епіцентрі важливої роботи, яка вже незабаром буде реалізована у результат під час старту чергової першості України серед дорослих майстрів.

А ще нинішнє літо для Ані Рудик стане доленосним у її житті. Спортсменка завершила навчання у ліцеї і тепер обиратиме навчальний заклад для подальшого професійного зростання. Звісно ж, не полишаючи свого дитячо-юнацького захоплення легкоатлетичними стартадами і підготовкою до них. Принагідно зауважимо, що і найближча подруга та суперниця Анни Рудик на спортивних дистанціях Іванна Никодюк вже із 1 вересня 2026-го року навчатиметься у столичному коледжі фізичної культури та спорту. Отож у Романові у розпорядженні тренера і творця зіркових легкоатлетів Анатолія Сушицького залишаються зовсім юні спортсмени, для яких головні спортивні старты ще попереду.

До Всесвітнього дня біженців

Цей день був запроваджений Організацією Об'єднаних Націй, щоб привернути увагу до мільйонів людей у світі, які змушені залишати свої домівки через війну, насильство, переслідування або надзвичайні ситуації.

Для України ця тема є особливо актуальною. Війна змусила мільйони людей стати внутрішньо переміщеними особами або шукати прихисток за кордоном. За кожною такою історією не лише втрата дому, а й виклики, пов'язані зі збереженням здоров'я.

Вимушене переміщення часто супроводжується складними умовами життя та обмеженим доступом до медичних послуг. Це може призводити до:

- переривання лікування хронічних захворювань;
- пропуску планових щеплень;
- підвищеного ризику інфекційних хвороб;
- погіршення психоемоційного стану;
- ускладненого доступу до безпечної води та харчування.

Особливо вразливими є діти, люди старшого віку та особи з хронічними захворюваннями.

Навіть у складних умовах важливо дотримуватись базових принципів профілактики:

• Вакцинація

Якщо щеплення були пропущені, їх необхідно надолужити. Вакцинація захищає від небезпечних інфекцій і допомагає уникнути спалахів захворювань.

• Гігієна рук

Регулярне миття рук – простий, але

ефективний спосіб запобігти поширенню інфекцій.

• Безпечна вода та харчування

Використовуйте перевірені джерела води, дотримуйтесь правил зберігання продуктів.

• Раннє звернення до лікаря

Не ігноруйте симптоми захворювань – своєчасна допомога може запобігти ускладненням.

Психічне здоров'я не менш важливе

Пережитий стрес, втрата дому, невизначеність – усе це може впливати на психічний стан. Важливо:

- підтримувати контакт із близькими;
- звертатися по допомогу до фахівців;
- не залишатися наодинці зі своїми переживаннями.

Психічне здоров'я є невід'ємною складовою загального добробуту.

Роль суспільства

Підтримка людей, які були змушені покинути свої домівки, – це спільна відповідальність. Вона починається з простих речей:

- поваги та толерантності;
- відсутності стигматизації;
- допомоги в доступі до медичних та соціальних послуг;
- поширення достовірної інформації про здоров'я.

У Всесвітній день біженців нагадуємо: кожна людина має право на здоров'я, безпеку та гідне життя. Турбота, профілактика та своєчасна медична допомога – це ті основи, які допомагають зберегти здоров'я навіть у найскладніших умовах.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Поради батькам: як захистити дитину влітку

Літо – це час активного відпочинку, сонця, подорожей і нових вражень.

Діти більше часу проводять на вулиці, біля води, у таборах чи в гостях у родичів. Саме тому в цей період особливо важливо подбати про їхнє здоров'я та безпеку.

Зверніть увагу на прості, але важливі правила

ЗАХИСТ ВІД СОНЦЯ

Дитяча шкіра дуже чутлива до ультрафіолету. Уникайте перебування під прямим сонцем у пікові години (11:00–16:00). Обирайте легкий світлий одяг, головний убір та використовуйте сонцезахисний крем із відповідним SPF. Не забувайте оновлювати його кожні 2–3 години та після купання.

ПИТНИЙ РЕЖИМ

У спеку дитячий організм швидше втрачає рідину, що може призвести до зневоднення. Найкращий вибір – чиста вода. Солодкі напої не втамовують спрагу, а навпаки можуть погіршити самопочуття.

БЕЗПЕЧНЕ ХАРЧУВАННЯ

Влітку продукти швидше псуються. Не купуйте їжу в місцях стихійної торгівлі, ретельно мийте овочі та фрукти, дотримуйтесь правил зберігання їжі. Це допоможе запобігти киш-

ковим інфекціям та харчовим отруєнням.

БЕЗПЕКА НА ВОДІ

Навіть якщо дитина вміє плавати, вона має бути під постійним наглядом дорослих. Не дозволяйте купатися у невідомих або заборонених місцях. Пояснюйте правила поведінки на воді.

ЗАХИСТ ВІД КОМАХ І КЛІЩІВ

Під час прогулянок у парках чи лісі використовуйте репеленти, одягайте закритий одяг світлих кольорів. Після повернення додому обов'язково оглядайте тіло дитини. Кліщі можуть переносити небезпечні захворювання, зокрема хворобу Лайма.

ОБЕРЕЖНО З ТВАРИНАМИ

Навчіть дитину не контактувати з безпритульними тваринами. У разі укусу або подрапини необхідно негайно звернутися до лікаря – це важливо для профілактики сказу.

ГІГІЄНА – ПРОСТИЙ ЗАХИСТ

Регулярне миття рук після вулиці, перед їжею

та після контакту з тваринами значно знижує ризик інфекційних захворювань.

ОЗНАКИ ПЕРЕГРІВУ

Звертайте увагу на симптоми: слабкість, нудота, головний біль, підвищення температури тіла. Це можуть бути прояви теплового або сонячного удару. У такому разі потрібно негайно перемістити дитину в прохолодне місце, дати воду та за потреби звернутися по медичну допомогу.

АПТЕЧКА В ДОРОГУ

Плануючи поїздку чи відпочинок, обов'язково візьміть базову аптечку: засоби від температури, антисептики, пластирі, препарати від алергії.

Турбота про здоров'я дітей – це щоденні прості дії, які можуть запобігти серйозним проблемам.

Нехай це літо буде для ваших дітей безпечним, яскравим і сповненим лише приємних вражень!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Профілактика харчових отруєнь: як захистити себе та своїх близьких

У теплий період року значно підвищується ризик виникнення харчових отруєнь та гострих кишкових інфекцій.

Причиною цього найчастіше є недотримання елементарних правил гігієни, неправильне зберігання продуктів та вживання неякісної їжі.

Найпоширеніші причини харчових отруєнь:

- вживання продуктів із вичерпаним терміном придатності;
- недостатня термічна обробка м'яса, риби, яєць;
- порушення умов транспортування та зберігання продуктів;
- недотримання правил особистої гігієни;
- придбання їжі у місцях стихійної торгівлі.

Щоб уникнути отруєнь, дотримуйтесь простих правил:

- Гігієна понад усе.

Регулярно мийте руки з милом перед приготуванням їжі, після відвідування туалету, після контакту з сирими продуктами.

- Безпечне приготування.

Ретельно прожарюйте або проварюйте м'ясо, птицю, рибу та яйця. Уникайте вживання сирих або напівсирих продуктів.

- Чистота на кухні.

Використовуйте окремі дошки та ножі для сирих і готових продуктів, регулярно мийте кухонні поверхні.

- Правильне зберігання.

Зберігайте продукти в холодильнику при відповідній температурі. Не залишайте готові страви при кімнатній температурі більше ніж на 2 години.

Профілактика

харчових отруєнь

- Уважність при покупках.

Купуйте продукти лише у перевірених місцях торгівлі. Звертайте увагу на умови зберігання, зовнішній вигляд та маркування продукції.

- Обережно зі стравами на природі.

У спеку швидко псуються салати з майонезом, молочні продукти, м'ясні вироби. Для пікніків використовуйте термосумки та охолоджувальні елементи.

- Симптоми харчового отруєння:

нудота, блювання, діарея, біль у животі, підвищення температури, загальна слабкість.

Що робити при отруєнні:

- пийте достатню кількість рідини;
- уникайте важкої їжі;
- за необхідності зверніться до лікаря;
- не займайтесь самолікуванням, особливо дітей та людей похилого віку.

Пам'ятайте: дотримання простих правил харчової безпеки допоможе уникнути серйозних проблем зі здоров'ям.

Бережіть себе та будьте уважні до свого раціону!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 17 червня - 23 червня

ОВЕН

Тиждень може принести несподівані повороти подій і знайомства, які виявляться набагато важливішими, ніж здається на перший погляд.

ТЕЛЕЦЬ

З'являються можливості поліпшити фінансове становище, знайти нове джерело доходу або переглянути наявні способи заробітку.

БЛИЗНЮКИ

Багато хто відчує бажання змінити звичний спосіб життя, поставити перед собою нові цілі або переглянути ставлення до власних можливостей.

РАК

Зараз особливо важливо дослухатися до внутрішніх відчуттів. Багато процесів відбуваються поки що не на зовнішньому рівні, а всередині вас.

ЛЕВ

Гарний час для участі в громадській діяльності, розвитку соціальних мереж і просування власних ідей. Творчі проекти отримують додатковий імпульс.

ДІВА

На перший план виходять питання кар'єри, професійного зростання і репутації. Покладайтеся на факти.

ТЕРЕЗИ

Можуть зажадати уваги фінансові зобов'язання або питання справедливого розподілу відповідальності в партнерстві.

СКОРПІОН

Тиждень допомагає побачити приховані сторони подій, що відбуваються. Все, що довго залишалося в тіні, поступово стає очевидним.

СТРИЛЕЦЬ

Не уникайте складних тем – саме через них приходиться розуміння того, що дійсно важливо. Це стосується як особистого життя, так і ділових союзів.

КОЗОРІГ

Тиждень допомагає змінити робочий графік, переглянути звички й організувати простір більш ефективно. У стосунках важливо зберігати спокій.

ВОДОЛІЙ

Повсякденні справи потребують оновлення, і тоді тиждень принесе більше натхнення, творчості та приємних несподіванок.

РИБИ

Основна увага буде спрямована на дім, сім'ю і внутрішній комфорт. Емоційна чутливість посилюється.

Джерело: TCH

Смачного!

Банош у мультиварці

Інгредієнти: 100 г кукурудзяної крупи, 300 г сметани, 250 мл молока, ½ ч. л. солі.

• У чаші мультиварки змішайте 100 г кукурудзяної крупи, 300 г сметани, 250 мл молока та ½ ч. л. солі. Пам'ятайте, що змішувати їх потрібно дерев'яним чи силіконовим девайсом.

• Закрийте мультиварку та увімкніть режим «Каша» чи «Крупи» – він зазвичай триває 30-35 хвилин.

• Коли приготування завершиться, відкрийте мультиварку, перемішайте, закрийте та лишіть у чаші на 10-15 хвилин настоятися у вимкненій мультиварці.

• Подавайте банош гарячим, з бринзою, шкварками або обсмаженими грибами.

Компот з ревеню

Інгредієнти: 500 г ревеню, 3 літри води, 150-200 г цукру, цедра та сік половини лимона.

• Ретельно помийте 500 г ревеню. Наріжте стебла шматочками по 2-3 см в довжину.

• У велику каструлю налейте 3 літри води та всипте 200 грамів цукру. Доведіть до кипіння, зменште вогонь та варіть, помішуючи, до повного розчинення цукру.

• У гарячу воду з цукром додайте підготовлений ревеню,

цедру лимона та доведіть суміш до кипіння. Зменште вогонь до мінімуму та варіть 3-5 хв. Ревіть дуже легко розварюється та перетворюється на кашу, тож важливо не перетримати каструлю на вогні.

• Вичавіть в компот сік половини лимона, зніміть каструлю з вогню, накрийте кришкою і залиште напій настоюватися приблизно на 1 год, а опісля – подавайте.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Полив томатів: прості правила для подвійного врожаю

Полив помідорів – це одна з тих тем, про яку в інтернеті найчастіше пишуть багато зайвого.

Багато правил видаються слухними, але на практиці значна частина з них або перебільшена, або просто нереальна для більшості людей.

СПЕРШУ ПРО ТЕ, ЩО МОЖНА СМІЛИВО ІГНОРУВАТИ

Не треба гріти воду до 22-25 градусів. Це одна з найбільш сумнівних пересторог. Так, крижаною водою зі свердловини поливати щодня – погана ідея. Але якщо поливати раз на 4-7 днів, то вода зі звичайного шланга не вбиває рослини. На великих полях томати поливають холодною водою десятиліттями, і нічого.

Рослина не настільки ніжна, як про неї думають. Постійний полив холодною водою може трохи сповільнити засвоєння фосфору, але це не критична проблема, якщо полив нечастий.

Також можна забути про міф, що краплі води на листі працюють як лінзи і обпалюють рослину. Крапля не може сфокусувати сонце на листі томата так, щоб обпалити його. Справжня причина, чому краще не мочити листя – волога провокує розвиток грибкових хвороб. Особливо в теплиці.

А ТЕПЕР ПРО ГОЛОВНЕ, ЩО СПРАВДІ МАЄ ЗНАЧЕННЯ

Важлива насамперед **глибина поливу, а не частота**. Краще полити рідше, але так, щоб вода добре промочила землю на глибину 20-25 сантиметрів. Якщо поливати щодня потроху, коріння залишається поверхневим, рослина стає слабкою і сильно залежить від регулярного поливу. Багато хто, хто скаржиться на поганий урожай, саме так і робить.

Друге важливе – **поливати під корінь, а не зверху по куцу**. Не через опіки, а тому що так менше шансів рознести хвороби. Якщо вже доводиться поливати зверху (наприклад дощуванням), то краще це робити вранці, щоб листя встигло просохнути до ночі.

Третє – мульча. Вона зменшує випаровування і стабілізує вологу в ґрунті. Підійде скошена трава, солома, іноді навіть опале листя. Шар бажано тримати 5-7 сантиметрів. Але в дощове літо або в тіні товста мульча може стати притулком для слимаків, тому варто періодично перевіряти, чи не завелися вони.

ЩО ДИКТУЮТЬ ОБСТАВИНИ

Якщо у вас піщаний ґрунт – вода йде швидко, тому поливати треба частіше, але меншими порціями. На важкій глині – рідше, бо вода затримується довше. Багато порад це ігнорують, а даремно.

Також сильно впливає кількість кущів. Якщо у вас 10-15 рослин, то можна дозволити собі відстоювати воду і поливати акуратно. Якщо 50-100 кущів – ви вже будете шукати способи спростити процес: крапельну стрічку, бочки з відстійником, більш грубий підхід до поливу.

Ще один важливий момент – **не поливати за розкладом**, а дивитися на рослину. Якщо ввечері листя опущене і не піднялося – потрібна вода. Якщо плоди тріскаються – найчастіше це наслідок різких перепадів вологості. Якщо нижче листя жовтіє і в'яне навіть після поливу – ймовірно, перелив.

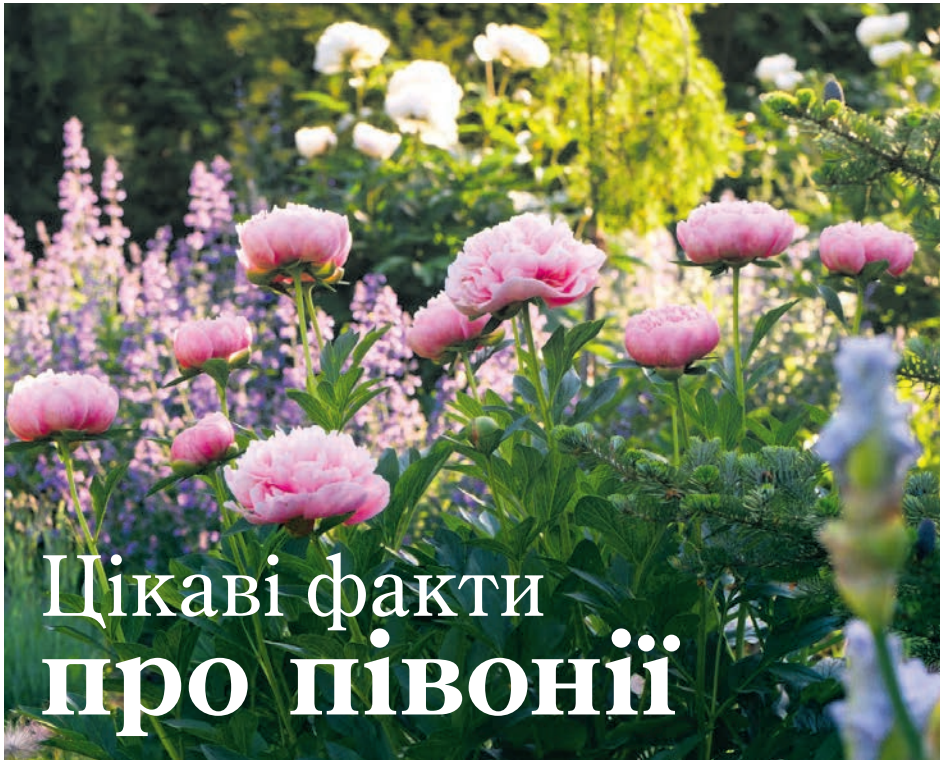
Якщо поливати зі шланга, краще кидати його в міжряддя з невеликим напором, а не лити сильним струменем прямо під стебло – так менше ризику розмити коріння.

В особливо спекотні періоди, особливо на півдні, коли температура переважає за 35-38°C, інтервали між поливами доведеться скорочувати, навіть якщо зазвичай поливали раз на тиждень.

Більшість правил про температуру води, точний час поливу і зайвий клопіт – це поради для людей з маленькими грядками і великою кількістю вільного часу. Для нормального городу вони часто непотрібні. Головне – поливати нечасто, але глибоко, не мочити листя без потреби і намагатися зберігати вологу в ґрунті. Все інше – другорядне.

Джерело: Ukr.Media

17 червня середа	18 червня четвер	19 червня п'ятниця	20 червня субота	21 червня неділя	22 червня понеділок	23 червня вівторок
+ 10° + 22°	+ 12° + 22°	+ 13° + 24°	+ 15° + 25°	+ 16° + 27°	+ 16° + 27°	+ 17° + 25°
740 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	749 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ	741 ТИСК, ММ

Цікаві факти про півонії

• Півонія була названа на честь героя стародавніх переказів – лікаря Пеана, який рятував богів від поранень, отриманих на полі битви.

• Півонії зацікавили людей понад 2 тисячі років тому. Відомо, що в Китаї ці квіти були в пошані ще до 200 року до нашої ери.

• Півонії використовують у медицині для приготування заспокійливих настоянок. Цікаво, що аж до початку XIX століття півонії взагалі використовували тільки як лікарські рослини.

• У США асоціація любителів півоній нещодавно почала вручати премії за найкращу півонію для ландшафтного дизайну, тобто компетентне журі оцінює не лише красу та якість квітки, а й здатність прикрасити ландшафт.

• Вчені офіційно виділяють майже 4,5 тисячі сортів трав'янистих півоній і понад 500 сортів півоній деревоподібних.

• Згідно з популярною американською приказкою, ніщо не може так порадувати жінку, як букет свіжих півоній.

• Діаметр квітів деяких сортів півоній становить до 25 сантиметрів.

• Півонія вважається державною квіткою в Китаї

та Індії. Крім того, півонія – символ американського штату Індіана.

• Букет півоній прийнято підносити на двадцяті річницю весілля.

• Півонії набирають популярності як квіти для весільних букетів і прикраси місця проведення перемонії, оскільки вони символізують удачу і міцний, щасливий шлюб.

• Півонії – квіти-довгожителі, здатні прикрашати клумбу в саду майже сотню років.

• Природа і селекціонери створили півонії всіх можливих кольорів і відтінків, крім блакитного.

• Знаменитий мандрівник і першовідкривач Марко Поло назвав півонії трояндами, великими, як качан капусти.

• У минулому лікарі рекомендували півонії як ліки від головного болю й астми.

• У своїй любові до півоній неодноразово зізнавалися такі зірки Голлівуду, як Гілларі Дафф, Гвінет Пелтроу і Дрю Беррімор.

• Біологи вважають, що півонії вперше з'явилися в Азії.

• Півонія – єдиний рід сімейства піонових.

• Фахівці з фен-шуй запевняють, що півонії мають магичну силу.

• До Європи півонії потрапили тільки в VI столітті – ці рослини застосовували як ліки від епілепсії.

• У минулому греки вважали півонії здатними виліковувати до кількох десятків хвороб, тому для цих квітів обов'язково виділяли місце в саду будь-якого монастиря.

• Пелюстки півонії зберігають свіжість до трьох тижнів.

• Один кущ півонії може дати від 50 до 100 бутонів, перетворивши сад на прекрасний квітник. Такою плодючістю здатні похвалитися лише кілька квітучих рослин на планеті.

• Деякі сорти півоній у минулому використовували як приправу до їжі.

• Коріння півонії раніше часто застосовували як талісмани, наділені здатністю приносити удачу.

• У стародавньому Китаї імператор Хуансун, будучи палким шанувальником садівництва, запровадив особливі посади служителів квітів. Зокрема, за півоніями мала доглядати молода китаянка з пензликом із кролячої шерсті, якій належало регулярно очищати пелюстки квітів від пилу.

Джерело: faktypro.com.ua

РЕКЛАМА

КУРСИ ВОДІВ

ВІД ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ»

Категорії, які можна відкрити
A1, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE

Романівка	067-410-12-15
Романів	067-799-04-27
Миропіль	067-895-10-86
Любар	096-565-26-15
Чуднів	097-992-61-48
Житомир	067-900-02-54
	068-288-28-77
Хоролів	097-516-12-25
Коростень	067-391-89-29
Новоград-Вол.	097-554-28-16
Черняхів	097-253-60-24
Ружин	097-487-88-32
Бердичів	097-466-91-50
Андрушівка	067-410-22-60
Нова Борова	067-347-47-80
Попільня	067-946-49-66
Бердичів	097-466-91-50

БУДМАТЕРІАЛИ

м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

ЗАКУПОВУЄМО ВРХ

за вигідними цінами

- КОРІВ
- ТЕЛЯТ
- БИЧКІВ
- ТЕЛИЦЬ

а також дорів та худобу на утримання.

Гарантуємо чесну оцінку та швидкий розрахунок.

тел.: 068 467 05 75

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

Закупуємо ВРХ ДОРОГО:

- Корів
- Телят
- Дорізи
- Лошат
- Бичків
- Телиць
- Лежачих

Працюємо ЦІЛОДОБОВО

Корів, телиць, коней - на тримання

+38 068 867 24 91

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА СЕРІЯ ТМ № 24076005, ВИДАНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИМ УЧИЛИЩЕМ №13 М.ЖИТОМИРА, ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "КУХАР", ВІД 30.06.2004 Р., НА ІМ'Я ЛЕОНОВА ОЛЕКСАНДРА БОРИСОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

20.ua ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА ВАШИМИ ВІДГУКАМИ

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ 10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ ОГОЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

ARMIA POTREBUJE TEBE!

Тисячі підписують контракт, тому що Збройні Сили України - це середовище для найсміливіших та найпатріотичніших!

Житомирський районний ТЦК та СП **запрошує на службу за контрактом**

Для проходження військової служби за контрактом в ЗСУ звертайся до Житомирського районного ТЦК та СП за адресою: м. Житомир, вул. Тараса Бульби-Боровця, 21, тел.: 093 868 52 30.

0 800 213 103

телефонуйте до контакт-центру системи з надання безоплатної правової допомоги

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ